

Berounský, Daniel

Tibetská verze Sútry o deseti králích : (překlad vybraných úryvků)

In: Berounský, Daniel. *Tibetské představy o zászvěťí*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2014, pp. 98-109

ISBN 978-80-210-7069-1; ISBN 978-80-210-7072-1 (online : Mobipocket)

Stable URL (handle): <https://hdl.handle.net/11222.digilib/131828>

Access Date: 17. 02. 2024

Version: 20220831

Terms of use: Digital Library of the Faculty of Arts, Masaryk University provides access to digitized documents strictly for personal use, unless otherwise specified.

Tibetská verze *Sútry o deseti králích* (překlad vybraných úryvků)²⁰⁰

Proroctví Bhagavána o Pánu zemřelých, pořádání slavnostních hostin během spojic sedmi dní, znovuzrození se v buddhovském poli a učení o poslech bohů

[*Vstupní verše a kolofon*]

(1b) *V indickém jazyce (...)*

*Klaním se nejskvělejšímu tělu dharmy Héruky,
králi mírných a hrozivých božstev.*

*Kořenné verše učení o šesti mezistavech jsou.*²⁰¹

*Běda! Ve chvíli vyvstání mezistavu pro místo mého [budoucího] místa zrození,
(2a) kdy jsem nedosáhl [příštího] života a zanechal [předešlý] život za sebou,
vstupuji na neotřesitelnou cestu,
naslouchání, kontempace a meditace.*

*Pro tento okamžik zanechání,
stezky v mysli vyvstalých zjevů,
a očistění ve skutečně projevená trojí buddhovská těla,²⁰²
pro tuto chvíli znovuobdržení lidského těla,²⁰³*

[*přichází*] *sútra v jednom svazku zvaná:*

200 Překlad se pokouší být blízký tibetskému textu. Proto také nejsou jednotliví pánové dvorů nazváni „králi“, ale „Pány mrtvých“ (*gshin rje*). To je tibetský překlad sanskrtského výrazu *Jama*, který je však v tibetském znění pro tibetské čtenáře jednoznačný. Manuskript nemá na začátku žádný titul, ale ten je zmiňovaný dvakrát v textu samotném (pokždé jinak). Na začátek textu byl tedy doplněn překladatelem. Pro snazší orientaci čtenáře byly doplněné názvy jednotlivých částí. Ty však v textu samotném nejsou, a proto se objevují v hranatých závorkách.

201 Tib. *bar do rnam pa drug*. Je pravděpodobné, že text zde míní mezistav mezi smrtí a zrozením, během kterého se rozhodne o tom, do kterého z šesti sfér sansáry se daná bytost zrodí. Známa klasifikace šesti mezistavů zde totiž nedává smyslu, ta obsahuje „mezistav snění“, atp. Běžná klasifikace šesti mezistavů je: mezistav místa zrození (*skye gnas bar do*), snění (*rmi lam bar do*), meditačního soustředění (*bsam gtan bar do*), momentu smrti (*chi kha bar do*), skutečnosti samotné (*chos nyid bar do*), vznikání (*srid pa bar do*). K vývoji jednotlivých kategorií mezistavu viz CUEVAS 2003: 43–68, GERMANO 2005.

202 Tj. tělo dharmy, tělo blaženosti a tělo zázračného projevu (*dharmakája /chos sku/, sambhógakája /longs spyod sku/, nirmánakája /sprul sku/*).

203 Zcela zřetelně jsou předchozí verše z textu, který hovoří o mezistavech (*bar do*) a jeho perspektiva je velmi odlišná než ve zbytku tohoto manuskriptu.

Proroctví o [dojití stavu] buddhy z cesty putování, (2b) provádění slavností během spojic sedmi [dnů] čtvrtým doprovodem,²⁰⁴ znovuzrození se v buddhovském poli a rozpoznání poslušů bohů po úvodním přípravném studiu paterého pěstování dharmy.²⁰⁵

[Kolofof]

Tyto verše si vyžádal Cchou Čhenpo Phaši (tsho'u chen po pha shi) přebývající ve velkém chrámu Bao'en²⁰⁶ v zemi čínského pána a takto se objevily.²⁰⁷

[Úvodní scéna]

Toto jsou verše, které mají být proneseny:

Když se Tathágata chystal v minulosti odejít do nirvány, v té chvíli oznámil bohům, jakšům i jejich doprovodu nové proroctví o Pánu zemřelých; učení o uspořádání slavnostních hostin během spojnic sedmi dní pro zemřelé a další.

Toto jsem zaslechl.

(3a) V jednu chvíli tělo Vítězného vstupovalo do nirvány na břehu řeky Adžitavatí²⁰⁸ v blízkosti města Kušínagara²⁰⁹ mezi dvěma sálovými stromy.²¹⁰ Z těla Bhagavána vyvstal paprsek světla a osvětlil celý svět v deseti směrech. Všichni, kdo spatřili paprsek světla; bóddhisattvové a mahásattvové, velcí šrávakové, Brahma, Indra, čtyři velcí králové, osm králů nágů, králové asurů, králové tohoto světa zanikání, podzemní vládcové zemřelých a další, pánové zvaní vrchní úředníci hory Tai,²¹¹ příbuzní poslušní příkazů,²¹² písaři zapisující jména (3b), jejich pánové pekel a další; tito všichni se shromáždili u háje sálových stromů. Dotkli se země svými pěti končetinami (tj. hlavou, pažemi a nohama) u chodidel Bhagavána. Když se poklonili, sesedli se v jediné shromáždění

Toto jsou verše, které mají být proneseny:

Buddha osvětlil trojí tisícový svět světlem. Nágové, kimnarové, vládcové bohů, Brahma, Indra; ti všichni ve velkém množství sklonili své hlavy k chodidlům Bhagavána.

204 Čtvrtým doprovodem jsou mniši, mnišky, laičtí muži a ženy.

205 Níže bude zřejmé, že paterým pěstováním dharmy se v kontextu tohoto textu rozumí kontemplace nad utrpením ze zrození, stárnutí, nemoci, trestání a smrti (srov. fol. 21a–26b).

206 Tj. „Nahromadění vděku /Oplacení laskavosti“, tib. *drin lan bsags pa*. To je velmi častý název buddhistických chrámů v Číně: Bao'en.

207 Toto je obtížná věta s evidentními písařskými chybami: *rgya rje yul gyi drin lan bsags pa zhes bya ba'i gtsug lag khang chen po na 'dug pa'i tsho'u chen po pha shi 'di'i tshigs su bshad (bcad) pa rnam s zhu zhing ma mchis (zhing mchis) lags*.

208 Tibetký výraz 'o rkal skyed can je velmi zvláštní a je pravděpodobně výsledkem přepisu čínského Aweibati he (srov. TEISER 1994: 198, n. 11). Inspirace čínštinou je patrná zejména z první slabiky 'o, která v tibetštině nedává smyslu. Jméno této řeky je v tibetských pramenech běžně zapisované jako překlad indického Hiranjavatí (známé i z Maháparinirvána-sútry): *Chu bo dbyig ldan* (srov. TĀRANĀTHA 1997: 182).

209 Tib. *Grong khyer rtsa mchog*. Běžnější tibetský překlad jména je *Grong khyer rtsa can* (srov. Tāranātha 1997: 182, etc.).

210 Tib. *shing sa le zur zhig gi bar*. To je zřetelně chybný zápis pro *shing sã la zung gi bar*, srov. TĀRANĀTHA 1997: 182.

211 Tib. *the'u shan phu kun*. Je transkripce z čínského *Taishan fu jun*, „Úředník hory Tai“, viz TEISER 1994: 198.

212 Tib. *bka' skyel ba'i snyid nyen pa*. Výraz je nejasný, ačkoliv *snyid nyen* zcela jistě označuje příbuzné (*snyid ma* znamená ženské a *nyen* příbuzné obecně). Původní čínský text obsahuje „úředníci délky života“ (*siming*), což s tomuto tibetskému výrazu vůbec neodpovídá.

[Buddhovo proroctví o Pánu zemřelých]

Poté Bhagaván, Pán Dharmy, pohlédl na toto shromáždění bohů, lidí a ostatních s neomezenou moudrostí. Oslovil veškerý tento doprovod pro prospěch budoucích zkažených cítících bytostí zasažených paterým úpadkem;²¹³ těch, kdo budou ponecháni bez pána a ochrany. [Učinil tak,] aby je seznámil s osvobozením od zkažených nectnostných činů, aby jim ukázal protilék, a aby osvobodil ty, kdo budou posláni ke spoutání Pánem mrtvých a dalšími mocnými pány, aby je uvědomil o svátcích během spojnic sedmi dní, **(4a)** a aby ty, kdo se stali Pány smrti, seznámil s tím, jak vyčerpát uzrávání činů. Pronesl následující řeč:

„Poslouchej, shromáždění doprovodu! Protože prvotní semeno v mysli tohoto Pána zemřelých vyrostе ve výhonek, později v budoucnu završí cestu probuzení a nakonec se stane buddhou; králem zvaným Samantabhadra. S ozdobami neposkvrnění, mocný deseti silami,²¹⁴ jeho svět bude ozdobený stovkami drahocenných kamenů. Bude obklopený velkým množstvím bódhisattvů v pevnosti toho kraje ozdobeného lotosy.“ Tak pronesl.

Toto jsou verše určené k pronesení:

(4b) Vítězný pronesl proroctví o současném Pánu mrtvých, že se v budoucnu nakonec stane buddhou ve světě ozdobeném drahými kameny. Vždy nadaný neposkvrněnými a bezchybnými skvělými vlastnostmi, povede nepředstavitelné množství bytostí k cestě bódhisattvů.

[Buddhův výklad o pánech mrtvých Ánandovi]

V tu chvíli ctihodný Ánanda zaslechl tu řeč, s úžasem kvapně povstal ze [shromáždění] oněch sedících a přišel do blízkosti Vítězného. Dotkl se pěti končetinami země a takto se pokloniv vstal, položil pravé koleno na zem, složil dlaně a oslovil Vznešeného následující řečí: „Vznešený Bhagaváne, jakými okolnostmi je dáno to, že Pán mrtvých sídlí na místě velmi hluboko pod zemí uvnitř šeré temnoty? A proč jsi oslovil tento svůj čtverý doprovod s proroctvím? Prosím tě, abys vyložil důvody a okolnosti.“ Tak k němu promluvil.

Bhagaván řekl: „Poslyš, Ánando! Cítící bytosti, které se staly pány mrtvých a pobývají v šeré temnotě podzemí jsou dvou druhů. **(5a)** Jakých dvou druhů?

Jedním z těchto druhů jsou bódhisattvové osmého stupně, kteří mají nezměrnou moc osvobodit cítící bytosti [ze sansáry]. Mají takové schopnosti, aby se stali ochránci a útočišti cítících bytostí. Pobývají [ve světě zanikání – sansáře] kvůli jejich osvobození tak dlouho, dokud cítící bytosti trpí. Zázračně se proměnili v těla pánů mrtvých a takto [tam tedy] pobývají.

Druhým [z jejich druhů] jsou ty některé cítící bytosti, které během mnoha zrození²¹⁵ konaly [tak, aby nabyly] kořenů ctnosti a nebyli poskvrněni. O okolnostech týkajících se jich [hovoří] výrok Buddha: „Protilékem špatnosti je mravnost.“ Když se však [později] proviní, rozloučí se

213 Tib. *snyigs ma lnga*, patero úpadků: úpadek délky života (*tshe'i snyigs ma*), názoru (*lta ba'i snyigs ma*), sužujících nepravostí (*nyon mongs kyi snyigs ma*), cítících bytostí (*sems can gyi snyigs ma*), času (*dus kyi snyigs ma*).

214 Tj. 10 mocí tathágy/ 10 sil buddhy (*bsam pa, lhag bsam, sbyor ba, shes rab, smon lam, theg pa, spyod pa, rnam 'phrul, byang chub kyi sems dpa', chos 'khor bskor ba*).

215 Výraz *skye bo* tibetského textu čtu jako *skye ba* (zrození).

s mravností a jejich cesta je zničena. Tyto bytosti, které jsou takto v rozporu s ctnostnými vlastnostmi, se poté **(5b)** narodí v místech zrození pánů mrtvých. Stanou se králi, kteří získali moc nad veškerými zlovolnými démony a duchy (*'dre srin*).

Během čtvrté spojnice [sedmi dní po jejich smrti] se táží cítících bytostí Džambudvípy na to, které z deseti ctností a pěti nectností konali a na pět poslů bohů. Dívají se do zrcadla skutků na jejich nectnostné činy. A poté jsou podle míry závažnosti [tyto cítící bytosti] uvržené do vězení. Ti, kdo odhalují množství [vykonaných ctnostných i nectnostných činů], kdo tam způsobují utrpení dnem i nocí, ti posílají [cítící bytosti] na jejich odpovídající [místa].

A tak tyto cítící bytosti následují své činy, jejich uzrání se ukazuje přímo a nikdo neutěče jejich odhalení. Proč tak hovořím? Cítící bytosti následují své skutky. Zrozují se bezpochybně podle nařízení proneseného Pánem mrtvých a umírají v souladu se svými činy.

Mělo by být známo, že ti, kdo jsou nazýváni pánové mrtvých se objevují bez jakékoliv spojitosti s mravností. Tito pánové mrtvých jsou pět set jódžan pod zemí v pevnosti vystavěné z drahocenných kamenů **(6a)** na bílé základně země. Sídli tam v pevnosti a během rána pánové smrti pozorují ty bytosti z Džambudvípy, které mají více zásluh, ale byly [přesto odtamtud] vyhnány. A vidí, že se chovají tak, že je jejich reztěkanost zklíněná. Ti asketi, kteří zničili falešnou mravnost a ti, v jejichž těle jsou přítomna Slova vznešené cesty, nejsou spalováni ohněm pekel. V pánech mrtvých se rodí víra v dobré vlastnosti asketů a začnou uctívat mnichy.

Za druhé, ať již je pánem mrtvých kdokoliv, jejich pevnost z drahocenných kamenů je třikrát denně spalovaná ohněm. Když vidí, že oni sami nejsou páleni, dívají se: Proč se mě plameny ohně nedotknou? **(6b)** A v té chvíli si začínají rozvzpomínat na svůj minulý život. A uvědomí si, že díky jejich minulému ctnostnému chování zůstávají slova Buddhy v jejich těle a ramenech. Mocí této ctnosti se je oheň nedotkne. V této chvíli se v nich zrodí víra ve slova [Buddhy] v jejich těle²¹⁶ a úcta k nim se objeví v jejich myslích.

Za třetí, každý den s v těle krále Pána mrtvých objeví během odpoledne lepróza. Jeho střed těla je uvnitř trhaný, ale během okamžiku je vyléčený. A tak je také zbavený utrpení. Když se tak stane, zrodí se v něm lítost z opuštění mravnosti během svého života askety, zrodí se v něm [lítost] z dozrávání těchto skutků a on znovu začne uctívat mnichy.

A tak se mocí těchto tří každodenních okolností vytvářejí kořeny ctnosti. Jimi bude vyčerpáný zdroj dozrávání [špatných činů]. A díky tomu se v budoucnu stane buddhou v zemi ozdobené drahými kameny. Toto je to proroctví. A tak, *Ánando a moje suito bohů a lidí, nemějte žádné pochybnosti o pánech mrtvých.*“ Tak **(7a)**²¹⁷ pravil.

Toto jsou verše určené k pronesení:

Mocí Pána mrtvých jsou [vytvářené] zásluhy prospěšné všem,
lhostejnost k nim je zdrojem věčného putování po šesteré cestě,
pro vyčerpání utrpení by z nich mělo být potěšení jako z příjemné radosti,
kvůli nim se ukazuje tělo Pána mrtvých.

216 Text obsahuje nesmyslné *bka' ka shal dad pa skyes nas*, to je opravené na *bka' sha la dad pa skyes nas*.

217 Dva listy následující po sobě jsou paginované jako osmé. K druhému z nich je připsané „spodní“ (*'og ma*). Jde nepochybně o pisářskou chybu, při které byl sedmý list označený chybně jako osmý.

[O prospěchu z opisování této sútry]

Není pochyb, že se těla těch cítících bytostí, které zapíší tuto sútru, nechají ji opsat, přečtou ji nebo ji nechají přečíst a podle jejího učení v úplnosti uspořádají slavnostní hostiny deseti pánům během [náležitých] dní, nezrodí se vespodu v peklech. Poputují do blízkosti pánů tří sfér.

Toto jsou verše, které se mají pronést:

Tento svazek sútry je nezměřitelných skvělých vlastností,
odříkáním těchto veršů se dostaví skvělé nezměrné úspěchy,
dojde se zásluh přítomných [ve verších sútry],
touto sútrou je mrtvý zbavený utrpení špatných stavů zrození.

Když ti, kdo se zrodí v bezedných peklech; ti, kdo za svého života zabili rodiče, anebo je nerespektovali a poté [si mysleli], že jednali dobře, kdo ničili mravnost (7b), očerňovali mravnost, a dále zabili vola, ovci, psa, jeřába,²¹⁸ jedovatého hada, ti kdo jsou druhu těch, kdo vykonali zločiny nectnosti; když takový člověk přijde o své tělo, bezpochyby se ihned zrodí v peklech. A poté musí trpět po deset či šest eónů v horkých a chladných peklech.

Když taková osoba následuje to, co je řečené v tomto svazku sútry, když ji nechá opsat a namalovat,²¹⁹ když zaslechla prorocství Buddhy o Pánu mrtvých, o těle Pána mrtvých, o těle Kšitigarbhy, o tomto učení o deseti pánech pekel, zrodí se v ní víra a nechá namalovat jejich těla, kořeny ctnosti z takových činů se objeví v zrcadle skutků. Pán mrtvých se s velkým potěšením zadraduje z takových okolností a zdrojů [kořenů ctnosti]. Takové tělo, které se zrodilo v nectnostných peklech a kterému hrozí uzrání (8a) jeho černých a bílých skutků, to se osvobodí z utrpení pekel a narodí se v lůně v rodině bohatého hospodáře.

Toto jsou verše, které se mají pronést:

Uzrání takových činů,
jakými jsou odloučení od mravnosti,
zničení stúpy,
zabití,
vyvstávají v zrcadle skutků.
Kdokoliv nechá tuto sútru,
a její zobrazení opsat a namalovat,²²⁰
utiší trest pánů smrti a plně očistí své [špatné] činy.

218 Tib. *bya ka*. Pravděpodobně chybný zápis *bya kang ka*.

219 Text obsahuje chybně *ḍrir bcug* namísto správného *ḍrir bcug*.

220 Stejná chyba z předchozí poznámky se tu opakuje.

[Instrukce ke slavnostním hostinám]

A z těchto důvodů, synové z vnešených rodů, bhikšuoové a bhikšuní, laičtí následovníci a laické následovnice i další ze čtverého doprovodu, pomýšlejte na pořádání [slavnostních hostin] během spojnic sedmi [dní]; jedné po druhé; dokud jste naživu. Každá²²¹ ze slavnostních hostin za dorůstajícího měsíce má trvat dva dny. Které dva dny? Od patnáctého dne dorůstajícího měsíce po první den ubývajícího měsíce. Během těchto dvou dní mají být uspořádané slavnostní hostiny.

Pokud přemýšlíte o [uspořádání slavnostních hostin] pro zemřelou cítící bytost (**8b**) během spojnic sedmi [dní], má proběhnout následujících deset slavnostních hostin: sedm slavnostních hostin po každých sedmi [dnech] počínaje dnem odchodu, slavnostní hostina po stu dní, slavnostní hostina po celém roce a slavnostní hostina po třech letech.

Ať jsou již slavnostní hostiny pořádané pro vlastní život živého nebo za někoho ze zesnulých rodičů, bratrů či sester, manžela či ženy; během každé ze spojnic sedmi [dní] má být proneseno jméno [odpovídajícího] pána [pekelní] a to má být i chváleno.

V případě, že jsou pořádané pro sebe sama, tvé vlastní jméno má být proneseno. V případech, kdy jsou pořádané za zesnulé, má být proneseno jejich jméno. Během spojnic sedmi [dní] putují zesnulí k odpovídajícím pánům [pekelní]. Onen pán (**9a**) rozliší v úplnosti zlo a ctnosti, které onen člověk konal.

Když se tedy uspořádá slavnostní hostina, mají být předloženy obětiny Třem klenotům, a tak se [nahromadí] nezměřitelné zásluhy. Když jsou obětiny předkládány v čase slavnostní hostiny, mají být pronášena jména deseti pánu a jméno zesnulého, a tím se vytvoří ctnosti. Každá z těch ctností bude zapsaná písaři zvanými thenti sathäjo (?) a oni je ukáží mladším pánům zvaným logccho hathin (?) a těm, kdo počítají špatnosti a ctnosti. Když poté [zesnulý přichází] do blízkosti sídel pánů a do místa šeré temnoty, jméno toho člověka je zapsané do mateřského textu a je tam zahrnuté. Když mrtvý postupně přichází k [jednotlivým] pánům, jeho jméno je zahrnuté v mateřském textu a zachází se s ním zvlášť. A tak ať je poslán odkudkoliv, [později] je ihned osvobozený a propuštěný. Poté se znovuzrodí na blaženém místě.

Po 49 dní (**9b**) zůstává v těle mrtvých a modlí se s nadějí k synovi či dceři, manželovi či ženě, příbuzným a dalším, aby pro něj samotného vytvořili ctnost. Někteří z manželů či žen, synů či dcer, těch, kdo jsou příbuznými, pozůstalých strýců z mateřské strany a synovců pomýšlejí na uspořádání [slavnostních hostin] během spojnic sedmi [dní] pro onoho člověka. Ale kvůli vnímání [těla zesnulého] jako rozkládajícího se a podobným věcem, jakoby si mysleli, že jakýkoliv den je možné [chválit a uctít] odpovídajícího pána [pekelní]. Sníží počet dní slavnostní hostiny na první a jediný [den]. Během svého pobytu u pána mrtvých pak onen zesnulý po celý eón zakouší nepřerušené utrpení a není pro něj moci se mu vyhnout a vysvobodit se z něj.

A tak, synové vznešených rodů, proč se odchylujete od toho, co bylo vysvětleno? Nepořádejte neúplné slavnostní hostiny! Kdyby se někomu z vás stalo, že byste se nevytrhli [z pekelní], osudem vám nebylo dáno uspořádání slavnostní hostiny. Ale když se vám naskytne příležitost [z pekelní] se vytrhnout, bude to nekončícím pořádáním slavnostních hostin během spojnic sedmi [dní].

221 Text vysloveně zmiňuje „každý jednotlivý“ (re re), to je však zcela nelogické. Prvních sedm slavnostních hostin se má konat vždy po týdně a tudíž nemohou proběhnout patnáctého dne měsíce. Snad se tedy instrukce mají týkat první hostiny, osmé, deváté a desáté.

Během dne spojnice sedmi [dní], má být do domu přizvané zobrazení Buddhy (10a) a plně ordinovaný mnich. Tělo [Buddhy] má být namalované a mají se mu předložit květiny spolu s vonnými tyčinkami jako obětiny. Ráno má být pití a jídlo²²² vloženo do talířů a zakryté papírem. Když je pak během toho dne spojnice sedmi [dní] vyslované jméno [zesnulého a odpovídajícího pána mrtvých], jídlo má být položeno stranou. A tato chvíle bude tou velkou příležitostí.

Zesnulý začíná vidět, že pro něj vytvářejí tuto ctnost. Když to vidí a je velmi potěšený, tělo Buddhy a zvuk sútry čtené plně ordinovaným mnichem dávají vzejít jeho silné víře. Kontinuum jeho života bude osvobozené od utrpení v peklech a od hladu a žízně.²²³

Když nějací lidé uspořádávají [slavnostní hostinu] během spojnice sedmi [dní] během svého života, mělo by být jméno toho člověka vyslovené. Když se takto stane, jeho zásluhy se zvětší sedmkrát a jeho štěstí naroste deseti miliónkrát.

Když jsou [slavnostní hostiny] pořádané po smrti synem či dcerou, bratrem či sestrou příbuzných, pozůstalým strýcem z matčiny strany či synovcem, druhy či žáky (10b) spolu s jejich společníky, zásluhy opět vzrostou sedmkrát. Ale zesnulý nedostane více než jednu část a onen pořádající získá šest částí zásluh.

Proč je tomu tak? Když se oře nějaké místo, utrpení nepřichází z toho orání. Co je zdrojem utrpení? Tady není přítomné nic než orba hospodáře.²²⁴ Důvod by měl být znám takto.

Toto jsou verše, které mají být proneseny:

Čtverý doprovod by měl pořádat slavnostní hostiny v jejich odovídacím čase, jejich uspořádání v jakýkoliv měsíc²²⁵ neodstraní příčiny a okolnosti [utrpení] a [zesnulý] zůstane mezi mrtvými bez vytvořených zásluh.

[Stručná sútra srdce]

(36a) Skládám dlaně před Vítězným milosrdným pánem [Avalókitéšvarou]!

Tato sútra o Pánu mrtvých je závěť, kterou pronesl vzácný [Šákja] muni mezi sálovými stromy po pomyslení na prospěch cítících bytostí právě ve chvíli, kdy se jeho tělo už už chystalo předvést způsob odchodu do nirvány.²²⁶ Pronesl, že je velmi důležité pořádat deset slavnostních hostin; počínaje první hostinou během spojnice sedmi [dní] po odchodu oné cítící bytosti, poté během druhé spojnice sedmi [dní], během třetí spojnice sedmi [dní], během čtvrté spojnice sedmi [dní], během páté spojnice sedmi [dní], během šesté spojnice sedmi [dní], slavnostní hostinu během sedmé spojnice sedmi [dní]. Poté po sto dnech, slavnostní hostinu po jednom roce, spolu s desátou slavnostní hostinou po třech letech. Je nepřipustné, aby se konaly jinak, než jaká je jejich správná následnost.

222 Text obsahuje chybně *zan cha gnyis*. Správné čtení může být *zan chang gnyis* (ve smyslu, jak je uvedeno v překladu), ale může to být i zkrácené z výrazu *zan gyi chang bu*, tj. "dvě obětiny z těsta").

223 Tj. nezrodí se v peklech a mezi préty (hladovými duchy).

224 Podobností se snaží říci, že provádění slavnostních hostin je podobné orání ve smyslu přípravy dobrých podmínek pro semena (zdroje, příčiny). Ale orač není zodpovědný za semena a danou půdu. Je to jeho orba, které je prospěšná především.

225 Význam je jen přibližný podle kontextu, pro „jakýkoliv měsíc“ stojí v textu *bcu gum can gyi zla ba*.

226 Tib. *shing tāla (sāla) zur gcig gi bar na...*

Důvodem je to, že během první spojnice sedmi [dní] se [zesnulí] setkají s pánem mrtvých Khjung wangem. Je to den, kdy se [zesnulých] ptá, jaké jsou jejich špatnosti a ctnosti. Když pro posílení jejich ctností **(36b)** dobrý mistr a čistý plnoprávný mnich předají hlubokou iniciaci a odříkávají hluboké sůtry během slavnostní hostiny, zesnulí dojdou nebeských krajů. Jestliže není připravena slavnostní hostina během první spojnice sedmi [dní], nebude známo, do kterých ze tří špatných stavů poputují. Je velmi důležité vynaložit úsilí pro slavnostní hostinu.

Během druhé spojnice sedmi [dní] se setkají s pánem mrtvých Hu wangem a ten se ptá na jejich zločiny. Jestliže jsou silné ctnosti a je připravena slavnostní hostina, poputují do dobrých stavů sansáry. Jestliže se slavnostní hostina neuskuteční během spojnice sedmi [dní], je to onen den, kdy volohlavý dozorce chytí zesnulého a bije jeho hlavu železným kladivem. Jestliže má [zesnulý] své milované, je velmi důležité [připravit hostinu] během spojnice sedmi [dní] a [vytvořit tak] ctnost.

Během třetí spojnice sedmi [dní] se setkají s pánem mrtvých Hung wangem a on se zeptá na jejich špatnosti. Pokud převažuje jejich ctnost a během spojnice sedmi [dní] se vynaloží úsilí [o vytvoření] ctnosti; tj. hluboké iniciace, atp.; zesnulí jsou propuštěni a dojdou volnosti. Když převažuje špatnost a [slavnostní hostina] během spojnice sedmi [dní] se nekoná **(37a)**, je to dnem, kdy volohlavý a lvohlaví [dozorci] vezmou do svých rukou železné trojzubce a vaří [zemřelé] v kotlí²²⁷ uvnitř pekla. A tak je důležité, aby někdo blízkých osob; ať je to otec či matka, syn či synovec, přátelé a druzi; vynaložili úsilí pro prospěch zesnulého.

Během čtvrté spojnice sedmi [dní] se setkají s pánem mrtvých Kun wangem a on se táže na jejich špatné činy. Je to dnem, ve kterém jsou jak ctnost, tak špatnost položené na misky vah. Jestliže je ctnost dobrá a [slavnostní hostina] během spojnice sedmi [dní] je dobře [uspořádaná], zesnulý bude propuštěn. Pokud je špatnost těžká a [slavnostní hostina] během spojnice sedmi [dní] není uspořádaná, zůstává nejisté, kam zesnulý poputuje. Pokud má pozůstalé, je důležité, aby usilovali o [vytváření] ctnosti skrze [odříkávání mantry óm] mani [padmé hům], atp.

Během páté spojnice sedmi [dní] se setkají s tváří Krále pánů mrtvých. Otáže se na jejich špatné skutky. Je to dnem, kdy se dívají do zrcadla skutků. Dva chlapci skutků, bílý a černý, se nesouhlasně prou. Bílý chlapec tvrdí, že ten člověk má mnoho ctnosti. Černý chlapec říká, že ten člověk má mnoho špatnosti. Obrátí se na Pána mrtvých a on řekne buvolohlavému dozorci: „Doved' toho člověka spolu s jeho spoluzrozeným božstvem a démonem, ať se podívá **(37b)** do zrcadla skutků.“ Buvolohlavý dozorce má v pravé ruce trojzubec. Červeným lasem v jeho levé ruce ováže pas zesnulého a vede ho, aby se podíval do zrcadla skutků. Když se do něj dívá, ukazují se v něm všechny jeho činy. Jsou to činy z doby, kdy zesnulý pobýval ve světě zanikání, takové jako nevíra ve Tři klenoty, přehlížení mistra, stavění se proti víře, nedbání otázek rodičů. A další činy nevíry v bílé a černé činy jakými jsou podvádění při měření obsahu, podvádění s vahami, krádeže, loupeže, bití, vytváření rozkolu mezi mnichy, touha po majetku mnichů, pomlouvání mnichů, zabíjení mnoha zvířat, lhaní, zlé drby, podvody s vahou nákladů, štváření se psy, lov se sokoly a odvrácení se od ctnosti. Všechny tyto hrůzné činy se objeví v zrcadle skutků a [zesnulý] je doveden zpět před Pána mrtvých.

Ten se zeptá: „Lidský synu, co ze ctnostných a špatných **(38a)** činů z doby, kdy jsi pobýval v lidském světě zanikání, se ukázalo v zrcadle skutků?“ [Zesnulý] je podmaněný majestátností Pána smrti a nesmírně vystrašený dozorce, a tak není schopen slova. A znovu se Pán smrti ptá:

227 Tib. zang la tshod je opravené na zangs la 'tshod. Podobně sum tshe na rtse gsum.

„Hej, lidský synu! Neviděl jsi v době, kdy jsi pobýval v lidském světě zanikání, přijíždět mého posla oblečeného v modrý šat, na černém koni, třímajícího barevný prapor ve své pravé ruce, v doprovodu psa a sokola?

Zesnulý odpoví: „Neviděl.“

„Tak tedy, viděls postupně vyslané posly od druhého až po pátého?. Tos tedy v lidském světě zanikání neviděl utrpení zrození, nemoci, stárnutí, umírání a další?“

„Ty jsem viděl.“

„Tak tedy pocit [následky] toho, co jsi sám činil! Tedy, když jsi pobýval v lidském světě zanikání, viděls, jak je množství černých lidí králem odsouzeno k smrti, sekání, bití, uvěznění [a dalším] trestům?“

„To jsem viděl. Ale měl jsem dobrou krev a maso mladého těla, a tak jsem byl pohlčen světem zanikání a nepovažoval jsem to za pravdivé.“

„Dobrá, když ses však choval nestoudně (38b), nikdo z rodičů, králů, ministrů, božstev, mnichů, příbuzných ani přátel tě nenutili se tak chovat. Jsou to činy, které jsi vykonal ty sám. A tak nesvaluj s hněvem a nespokojeností vinu na jiné. Každý koná sám své činy, a tak musí zakoušet [i jejich plody].

Bezprostředně nato je zesnulý odveden dozorcí. Některé z nich bijí palicí, některé vaří v kotli,²²⁸ někteří jsou rozřezáváni pilou na kousky, jiní jsou připoutáni k železné kouli, někteří jsou lapeni na kmeni stromu šal mali,²²⁹ některým ořou jejich jazyky, některé bijí holemi. Vprostřed takového utrpení zesnulí nařikají, bijí se v prsa [lítostí] a volají své příbuzné a přátele: „Pošlete mi nějaké ctnosti! Zachraňte mě z té hrůzy!“

Jestliže má zesnulý nějaké blízké a oni dobře usilují v pořádání slavnostní hostiny během spojnice sedmi [dní]; uctívají obětinami božstva navrchu a dávají dary [duchům] vespod; ti s nejsilnější mocí ctnosti poputují do buddhových polí, ti se střední [mocí ctnosti] dojdou stavu bohů či lidí. U těch s nejmenší [mocí ctnosti] není jisté, do kterých ze tří špatných stavů poputují. A tak je velmi důležité vynaložit úsilí pro slavnostní hostinu. (39a)

Během šesté spojnice sedmi [dní] se setkají s pánem mrtvých Čhir wangem. Toho dne lvohlavý dozorce odvede zesnulé na místo soudu. Je velmi důležité vynaložit úsilí pro [vytvoření] ctnosti a [prřádání] slavnostní hostiny.

Během sedmé spojnice sedmi [dní] se setkají s pánem mrtvých Theušan wangem. Je to dnem soudu, kdy buvolohlavý a volohlaví dozorcí položí zesnulé mezi sebe a bijí je holí. Je velmi důležité vynaložit úsilí pro [vytvoření] ctnosti a [prřádání] slavnostní hostiny.

Během osmé spojnice sedmi [dní] se setkají s pánem mrtvých Či wangem. Je to dnem, kdy je dva volohlaví dozorcí drtí v hmoždíři. Je velmi důležité vynaložit úsilí pro [vytvoření] ctnosti a [prřádání] slavnostní hostiny.

Během deváté spojnice sedmi [dní] se setkají s pánem mrtvých Thošing wangem. Je to dnem, kdy je dva buvolohlaví dozorcí rozřezávají pilou na kousky. Je velmi důležité vynaložit úsilí pro [vytvoření] ctnosti a [pořádání] slavnostní hostiny.

228 Tib. *zangs la 'tshod* namísto chybného *zang la tshod*.

229 Mytické stromy pekel s ostrými nožů místo listů a trny na kmeni. Míni se tím, že jsou nabodnuti na kmeni stromu. Tib. *shal ma li* (opraveno z *sha ma ri* v textu).

Během desáté spojnice sedmi [dní] se setkají s Pánem šesti cest, s pánem mrtvých (39b) Čo-ling wangem. Zeptá se na jejich špatné činy a oni poté vstoupí na dobrou či špatnou cestu. Mezi šesti cestami jsou bílá cesta, modrá cesta, žlutá cesta, zelená cesta, kouřová cesta a černá cesta. Ti, u nichž převažuje ctnost, se vydají bílou cestou a dojdou stavu božstev. Ti, u nichž převažuje touha, se vydají žlutou cestou a dojdou stavu lidí. Ti s převažujícím hněvem se vydají modrou cestou a dojdou stavu asurů. Ti, u nichž převažuje nevědomost, se vydají po zelené cestě a zrodí se mezi zvířaty. Ti, u nichž převažuje lakomost, se vydají po kouřové cestě a narodí se jako prětové. Ti, u nichž převažuje špatnost, se vydají po černé cestě a narodí se v peklech.

Mezi pekly je osm horkých pekel, osm studených pekel, částečné peklo (nyi tshe) a obklopující pekla (nye 'khor ba), dohromady jich je osmnáct. Je třeba vyvíjet úsilí, aby se tam [člověk] nezrodil. Kdo se tam zrodí, zakouší utrpení po dlouhou dobu. Jako způsob vyhnutí se peklům je důležité nechat vyvstat tělu Vítězného [Buddhy] (tj. v podobě soch či zobrazení), zapisovat řeč [Buddhy] a odříkávat ji, nechat vyvstat mysli [Buddhy] (tj. stavět stúpy), předávat hluboké iniciace, atp.

Když se někdo zrodí jako přeta, [zažívá] mnoho utrpení z hladu a chudoby. (40a) Způsobem vyhnutí se tomu je úsilí v dávání materiálních darů, poskytování útočiště před strachem, věnování předmětů Učení, atp.

Když se někdo narodí mezi zvířaty, [zažívá] ještě více utrpení z tuposti a omezenosti. Silní zabíjejí slabší; špatnosti požíráni se navzájem je tam mnoho. Jako způsob vyhnutí se tomu je důležité dodržovat dané sliby a zanechat jakéhokoliv zabíjení a ubližování jiným.

Když se někdo narodí mezi asury, [zažívá] nepředstavitelné utrpení z roztržek a bojů. Jako způsob vyhnutí se tomu je důležité kontemplovat o lásce, soucitu a schovávavosti.

Když se někdo narodí mezi lidmi, [zažívá] nepředstavitelné utrpení z rození, stárnutí a smrti. Je důležité kontemplovat a vyvinout úsilí v šesti dokonalostech.

Když se někdo narodí mezi bohy, [zažívá] nepředstavitelné utrpení z upadnutí [do nižších zrození] po smrti, z pěti znaků smrti a dalších. Jako protilek je důležité meditovat o svém těle jako nepřitažlivém, vystříhat se mysli příliš se zabývajícím klidem a blažeností²³⁰ a pamatovat smrti a nestálosti.

Pomyšleje na své budoucí žáky,
pronesl Buddha nadaný deseti silami,
(40b) stručnou sůtru srdce o pánech mrtvých,
jako závěť na pokraji odchodu do nirvány.

Když se mají změnit mentální formace jednoho života,
má se vyvinout úsilí ve čtyřech esenciálních silách,²³¹
od prvního dne až po desátou [hostinu] během spojnice sedmi [dní],
v souladu s postupem obsaženým v této sůtre.

Když není úsilí ve čtyřech esenciálních silách,
není bez Tří klenotů ani jiného útočiště,
ve chvíli, kdy má dojít k setkání s pánem mrtvých.

230 Tib. zhi bde. Obojí je nahližené jako nižší cíl arhatů z hlediska mahájány.

231 Tib. snying po stobs bzhi: důvěra, lítost, neopakování chyby, protilek.

*Jsou-li lidé myslící na [zesnulého],
s vírou a spolehnutím se na Tři klenoty,
[zesnulý] obdrží srdečné modlitby, které jsou mu ku prospěchu.*

*Když se někdo modlí pro prospěch sebe sama,
dosáhne nepochybně nejvyššího uskutečnění cíle,
a dosáhne i dočasného i konečného,
stavu dlouhého života zbaveného nemocí,
nakonec rychle nastoupí cestu osvobození,
aby s úsilím a pílí, moudrý synu,
prošel v planoucí dobro ornamentu Džambudvípy.*

Když jsou nakonec sváteční hostiny zakončené a mrtvý přivede desatero ctností k jejich uzrání, osvobozený od utrpení se zrodí v sídle bohů.

*Kvůli tomu by měli [lidé jako] syn či dcera, kdokoliv z otců či matek, **(41a)** manžel pro svou ženu či manželka pro svého muže, starší bratr pro mladšího nebo mladší bratr pro staršího, strýc pro svého synovce či synovec pro svého strýce; kdokoliv z těchto příbuzných a přátel by měli myslet na vzájemné odplácení laskavosti.*

Když přenášejí kořeny ctností na základě zdrojů a okolností [vytváření] zásluh, v souladu s obsahem této sútry namalují zobrazení těla Buddha, opisující tento svazek sútry ho zapíší, uspořádají všech deset svátečních hostin, a tak splatí laskavost onomu schovávavému člověku.

Toto jsou verše, které se mají pronést:

*Toto tělo [zesnulého] zakouší utrpení na cestách šesti druhů,
je obtížné se vyhnout třem špatným cestám desaterou ctností,
postupným uspořádáním všech svátečních hostin laickými následovníky,
se stane tak čistým, jako všechen písek v Ganze.²³²*

V onu chvíli oslovil Pán mrtvých svůj doprovod:

„Byl jsem poslán, abych neustále hlídal jakže²³³ této křížovatky. Nakonec však budu opatrovat pozorné lidi v západním směru.“²³⁴ Tak pravil.

Toto jsou verše, které se mají pronést:

*Pán mrtvých vyložil tento svazek sútry všem,
(41b) aby se dalece šířil,*

232 Verše v textu opakují časté fráze buddhistických textů. Příklad písku v Ganze znamená „velmi mnoho“. Poněkud neobratně se chce říci, že bude „velmi čisté“.

233 Jakša je démonická bytost, zde však odkazuje na dozorce pekel i pány mrtvých, kteří jsou tak v buddhistické literatuře někdy nazýváni.

234 Toto je evidentní odkaz na buddhu Amitábhu, buddhu západního směru, který byl v Číně tradičně předmětem silného kultu.

*čistý jakša, který ovládá svůj nečistý doprovod božstev a lidí,
působí, že se tato sůtra šíří a je ochraňovaná,
aby nezanikla, ale byla rozšířená v tomto světě zániku,
a zůstávala tu po dlouhý čas.*